

Prologas

— *Pahalbos!* — sumykė vyras užkimšta burna.

Nors lauke tvyrojo karštis, sename fabriko ceche ši ankstų rytą tebebuvo vėsu. Vyro sprando ir rankų oda pašiuropo nuo šalčio.

Pasistiebęs ant pirštų galiukų, jis balansavo ant dviejų tuščių metalinių statinių, sustatytų viena ant kitos, ir stengėsi, kad blauzdų nesutrauktų mėšlungis. Jo burna buvo užkimšta susuktu skuduru, dvokiančiu alyva. Kamštis tvirtai prispaustas odiniu diržu, apjuostu aplink galvą. Rankos surakintos virš galvos, o antrankiai pritvirtinti prie vamzdžio palubėje.

Po velnių, ką jie čia išdarinėja? Juk jis — pusiau aklas senis, podagros pažeistais kaulais, burnoje klibančiais dantimis ir nuo hemorojaus kraujuojančia išange.

Kodėl mane taip kankina?

Prakeikta kalė!

Be abejo, visa tai suorganizavo moteris. Toji pati, kuri įviliojo į apleistą fabriką, pargriovė ir apsvaigino chloroformu. Tada ant marškinių užvilko ši keistą vilnonį megztinį, užkėlė ant statinių ir prirakino po raudonu plastikiniu vamzdžiu.

Kodėl būtent seną susivėlusį megztinį? Tokiame karštyje? Moteriškė tikrai nesveiko proto.

Vyras atsitokėjo. Burnoje jautė bjaurų skonį. Jis visu svoriu kybojo ant antrankių, kurie, atrodo, kone kiaurai perrėžė riešus. Alpulyje dar spėjo suvokti, kad moteris nuo jo nuverčia šalin metalinę konstrukciją. Senė turėjo būti velniškai stipri. Išskyrus ją, daugiau jis nieko nematė.

Užkimšta burna vyras bandė kviestis pagalbos. Bet skuduras buvo įgrūstas taip giliai, kad jam be perstojo teko ryti viską, kas dėl

pykinimo kilo gerklėn. *Beprasmiška!* Jo šauksmas skambėjo dusliai ir tyliai. *Čia tavęs niekas neišgirs.*

Langų stiklus dengė tamsūs, tiesa, jau kiek išblukę grafičiai, todėl į patalpą pateko labai blanki dienos šviesa. Galėjo įžiūrėti tikrai metalinių statinių eilę, seną šakinį krautuvą, medinius padėklus ir kelis kubilus. Ir dar storus ir plonus vamzdžius, kurie, darydami daugybę vingių, driekėsi aplink visą cechą.

Jis pats kybojo vidury salės, kur grindų lygis pastebimai žemėjo. Matyt, anksčiau čia būta tam tikro nuotėkio. Dabar grindis dengė storas dulkių ir purvo sluoksnis. Pakraščiuose vis dar švietė geltoni ženkliniai krautuvams, taip pat švieži pėdsakai ir vilkimo žymės. *Jo kūno vilkimo žymės!*

— *Pahalbos!* — jis pabandė šaukti dar kartą.

— Nesivarginkite.

Jis nutilo. Širdis plakė kaip pašėlus. Įsiklausė. Po velnių, ar jis kada nors anksčiau negirdėjo šios moters balso? Švelnaus ir šiek tiek gergždžiančio? Moteris veikiausiai įpusėjusi septintą dešimtį arba dar vyresnė. Galbūt buvusi meilužė, kuri nusprendė jam atkeršyti?

O gal susiję su tuo senu reikalu?

Bet juk aš anų moterų net pirštu nepaliečiau!

Ir kaip senė sugebėjo viena jį čia atitempti?

— *Kaf šia vykfta?* — išstėnėjo jis.

Skaudėjo rankas ir pečių sąnarius. Dirstelėjo į geležinį strypą, prie kurio buvo pritvirtinti antrankiai. *Po velnių, kodėl ji čia mane pakabino?* Jis vos nenuvirto nuo statinių. Tada būtų pakibęs kaip jautienos gabalas ant skerdyklos kabllo.

Pabandė nurimti. Dar kartą žvilgtelėjo aukštyn. Įsižiūrėjęs pamatė, kad plastikinis vamzdis jam virš galvos įlinkęs. Tiesiai virš jo buvo anga.

Pamažu apėmė panika. Visa tai ne šiaip piktas pokštas.

Iš už nugaros priartėjo žingsniai. Kad ir kaip stengėsi pasukti galvą, jam nepavyko pamatyti, kas ten stovi.

— Tik vienas žmogus tave gali išgelbėti, — švelniu balsu ištarė moteris.

— *Išgelbėti?* — pakartojo jis.

Žingsniai ėmė tolti. Patalpoje aidėjo tik batų kaukšėjimas.

— Taip, Martenas Sneideris, — pasakė moteris. — Ir jam liko mažiau nei trylika valandų.

Girgždėdamos atsivėrė geležinės durys. Tada garsiai užsitrenkė. Du kartus spragtelėjo spyna.

Seno fabriko ceche įsiviešpatavo tyla. Jis vėl pakėlė akis į lubas. Plati vamzdžio anga žiojėjo tarsi juodos pragaro žiotys.

Po velnių, kas gi tas Martenas Sneideris?

PIRMA DIENA

Vysbadenas,
HESENAS

Penktadienis, gegužės 12

Dirkas van Nistelrojus stovėjo kabinete prie lango ir pro žaliuzių plyšį stebėjo vidinį kiemą. Iki šiol gegužė buvo velniškai karšta ir tvanki. Nors ne taip karšta kaip pernai, bet aiškiai jautėsi artėjanti vasara, podraug su ja ir artėjančios audros.

Jau beveik metus van Nistelrojus ėjo Federalinio kriminalinių tyrimų biuro* Vysbadene prezidento pareigas, taigi buvo tiesioginis Ditricho Heso įpėdinis. Iš tiesų, šiuo metu turėjo šimtus darbų. Ir būtent dabar Sneideris pasiūlė pasikalbėti.

Van Nistelrojus žvilgtelėjo į laikrodį. *Be penkių aštuonios*. Kadangi pažinojo Sneiderį, jautė, kad šis tikrai neveluos. Ir, žinoma, ilgai negaišdamas išvyks. Anksčiau niekada ilgai neužsibūdavo jo kabinete. Tikėtina, ir šiandien nebus kitaip. Ypač kad kalbėsis apie Sneiderio sugrįžimo į tarnybą BKA sąlygas. Pagaliau reikėjo viską išsiaiškinti, nes neoficialiai jis dirbo jau kelis mėnesius. Kaip tik tuo metu van Nistelrojus išgirdo greta esančių durų trinktelėjimą ir skubrius žingsnius sekretorės kabinete.

Atsitraukęs nuo lango jis pakėlė švarką nuo rašomojo stalo kėdės atlošo ir apsirengė. Po akimirkos durys atsidarė.

Sneideris, kaip visada, vilkėjo dizainerio siūtą kostiumą. Trumpai burbtelėjęs *Goedemorgen***, trinktelėjo už nugaros durimis ir priėjo prie rašomojo stalo. Sustojo.

Van Nistelrojus taip pat nejudėjo. Sėdėdamas su Sneideriu nepasikalbėsi. Pokalbis su kolega trukdavo arba rekordiška trumapai, be jokių mandagių įžangų apie orą, arba būdavo toks emociingas, kad skriedavo kibirkštys. Ir jokio auksinio viduriuko.

* Toliau tekste vartojamas trumpinys BKA. (*Čia ir toliau — vert. past.*)

** Labas rytas (*nyder.*).

Van Nistelrojus atsilaisvino kaklaraiščio mazgą.

— Labas rytas.

— Ar pagalvojai apie mano reikalavimus?

— Taip. Ir mano atsakymas: *ne!*

Sneideris susiraukė taip, kad net antakiai susiliejo į vieną liniją. Dieve, jo blizganti plikė ir veidas buvo išblyškę dar labiau nei įprastai, o siauros juodos žandenos, besidriekiančios nuo ausų iki smakro, priminė kadrą iš kažkokio seno, itin kontrastingo, dramatiško nespalvoto filmo. Vyrui skubiai reikėjo atostogų ir poilsio. Bet van Nistelrojus žinojo, kad Sneiderio veidas nušvistų sveikomis spalvomis tik keliais atvejais — medžiojant žudikus ir mokant jaunos, dar nesugadintus BKA akademijos studentus. Bet kuri kitokia veikla veikiausiai jį pražudytų.

— Ne? — pakartojo Sneideris.

Vyro akies vokai sutrūkčiojo.

— Tavo pasiūlymą aptariau su abiem viceprezidentais, ir mes esame tos pačios nuomonės.

— *Vervloekt**, tai nebuvo *pasiūlymas*, — suniurnėjo Sneideris.

Van Nistelrojus giliai atsiduso. Būtų išmetęs Sneiderį iš kabineto, tačiau senos draugystės dėlei, — nors jų santykių nebuvo galima vadinti *draugyste*, veikiau — *ilgametėmis paliaubomis*, — nusprendė pirmiausia išbandyti diplomatines priemones. Be to, daug patyrusių, ilgai dirbusių kolegų buvo mirę, beveik prieš metus nušluoti nuo žemės paviršiaus per kelias dienas, ir jam reikėjo Sneiderio pagalbos. Vis dėlto ne bet kokia kaina ir tikrai ne Sneiderio sąlygomis. Darbas BKA tarnyboje — ne pageidavimų koncertas.

— Gausi savo senąjį kabinetą, — ištarė van Nistelrojus ir, lenkdamas pirštus, ėmė vardyti kitus privalumus. — Du kabinetus. Viename jau stovi tavo masažinis stalas, o tavo masažistė — kuo

* Prakeikimas (*nyder*).

ji vardu, Akiko? — vėl gali čia lankytis. Nuimk dūmų detektorių, rūkyk žolės suktines, jei be jų negali normaliai dirbti, išmesk iš kabineto visus kambarinius augalus, jeigu jie atima iš tavęs deguonį, reikalingą mąstymui, kiek tiktai nori gerk vanilinę arbatą, kol visas aukštas prakvips tarsi tropikų sala, bet sulig tuo mano kantrybė baigiasi.

— Man nusišvilpt ant masažo stalo ir arbatos! — nusikeikė Sneideris. — Kalbu ne apie tai.

— O apie ką?

— Mums reikia komandos, kuri...

— Nuo kada *tu* dirbi komandoje?

— Aš *nedirbu* komandoje, man *reikia* komandos!

— Taip staiga! Ir kam tie žmonės būtų pavaldūs? BKA vadovybei, kaip ir visi likusieji penki tūkstančiai darbuotojų? Ar jie dirbtų Sneiderio visatoje?

Sneideris žvelgė į ją taip, tarsi šis, BKA prezidentas, būtų apsirūkęs.

— Martenai, tu negali lyg niekur nieko nepaisyti visų galiojančių taisyklių! — pridūrė van Nistelrojus.

— *Verdomme!**

Sneideris atsirėmė delnais į stalą ir pasilenkė į priekį. Ant plaštakų matėsi akupunktūros adatų dūrių žymės. Pastaruoju metu vis dažniau jomis tekdavo atremti klasterinio galvos skausmo atakas.

— Tu tikiesi nugrūsti mane į kabinetą, kasdien užversti vis naujais biurokratiniais darbais ir manai, kad viskas gerai?

— Toks jau gyvenimas. Ne aš sugalvojau taisykles.

— Taip, nuolat naujos paraiškos, protokolai, sertifikatai ir vis griežtėjančios duomenų apsaugos taisyklės — mane tai vimdo! — su panieka sušuko Sneideris ir nužėrė nuo stalo krūvą dokumentų. — Per tas internetines formas, naujas kompiuterines progra-

* Po perkūnų! (*Nyder.*)

mas ir visą kitą biurokratinį šūdą jaučiuosi įkaltintas tarp keturių sienų!

— Laikai keičiasi. Visada taip buvo. Tas *biurokratinis šūdas* — kaip tu vadini — yra demokratijos dalis, o po pernykščių įvykių esame stebimi atidžiau nei bet kada anksčiau. Apgailestauju, kad visa tai varžo tavo... — van Nistelrojus pirštais ore parodė kabučių ženklus, — *kūrybinę laisvę*.

Sneiderio akys sukibirkščiaavo.

— Ir tau atrodo juokinga?

— Ne, neatrodo! — pakėlė balsą van Nistelrojus. — Bet nieko negaliu pakeisti.

— Kol nusikaltėliai tampa vis geriau organizuoti, mūsų biurokratinė mašina tik didėja. Paskaityk pastarųjų operacijų ataskaitas.

Van Nistelrojus mostelėjo ranka į kompiuterio ekraną.

— Ačiū už patarimą, turiu dešimtis.

— Mes atsiliegame, nes mus stabdo įvairūs reglamentai. Mūsų metodai jau seniai nebeveikia. Samdomi žudikai, nelegalių migrantų vedliai, narkotikų prekeiviai, suteneriai ir ginklų pardavėjai veikia vis greičiau ir rafinuočiau, o tuo metu mūsų operacijos ilgėja. Netgi negalime naudotis pasiklausymo įranga be teisėjų, prokurorų ir kitų tarnybų įsikišimo. Laikas išmokti veikti greičiau.

— Ir kaip tu tai įsivaizduoji?

— Pradėkime nuo nedidelės, efektyviai dirbančios komandos, kuri galėtų nekreipti dėmesio į draudimus ir staigiau į viską reaguoti.

— Ir tokią komandą ketini suburti tu?

— O kas dar?

— Ir *tu* ją kontroliuosi, kad projektas nesužlugtų?

— Kuo gi dar turėtum pasikliauti?

Van Nistelrojus papurtė galvą.

— Negaliu tau to leisti.

— Kodėl?

— Viešpatie, todėl, kad neteisėta! — užbaubė van Nistelrojus. — Kas gi pritarė? Tokios laisvės neturi net Federalinės žvalgybos, Karinės kontržvalgybos ar Federalinės konstitucinės apsaugos tarnybos. Bet didysis Martenas Sneideris, žinoma, jos reikalauja.

— Martenas S. Sneideris, — šaltai atsakė vyras.

— Man visiškai nerūpi! — atsiduso van Nistelrojus. — Vis tiek mano atsakymas: *ne!* Gali kaukti vilko balsu. Arba susirask kitą darbą. Mano nuomone, ir taip turi per daug privilegijų.

— Man nelieka kito pasirinkimo.

Van Nistelrojus neištarė nė žodžio. Jis tik žiūrėjo į Sneiderį, bandydamas suprasti, kas sukasi jo mintyse. *Tikriausiai jis paprasčiausiai blefuoja.*

Sneideris įkišo ranką po švarku, išsitraukė tarnybinį pistoletą „Glock 17“, išėmė šovinių dėtuve, iškrapštė šovinius ir viską su trenksmu padėjo ant viršinininko stalo.

— O kaip dėl paaukštinimo iki kriminalinės policijos *pirmojo* vyriausiojo komisaro? — nenuleisdamas akių nuo ginklo, pasiūlė van Nistelrojus.

Sneideris apsimetė nieko negirdįs.

— Puikiai žinai, kad man nerūpi papildomi penki šimtai eurų, du tarnybiniai laipsniai, asmeninis automobilis ar ilgesnės atostogos.

Sneideris padėjo ant stalo tarnybinį pažymėjimą, tada — raktų ryšulį, elektroninę durų kortelę, magnetinį darbo kabineto raktą ir laminuotą BKA tapatybės kortelę su integruotu lustu.

— Vadinasi, nejuokauji? — paklausė van Nistelrojus.

Sneideris tylėjo.

— Ir ką ketini veikti?

— Turime pakankamai žmonių ir organizacijų, kurios mane samdys, — atsakė Sneideris. — Masažo stalą gali pasilikti sau. Tarkime, tai dovana tau. Kadangi tau labiau rūpi reglamentai ir biurokratinis popierizmas, o ne nusikaltėlių gaudymas ar bandymas

užkirsti kelią žmogžudystėms, tikriausiai rasi kelias laisvas valandas atsipalaiduoti.

Senuk, tu tikriausiai juokauji!

Akimirką Sneideris sustingo.

Na štai, prašom, pamanė van Nistelrojus ir jau ketino nusišypsoti.

Bet tada, netaręs nė žodžio, Sneideris apsisuko ir išėjo iš kabineto.

Sabina Nemeč įžengė pro sukamąsias duris BKA pastato vidun, linktelėjo budėtojų Falkonui ir praėjo pro patikros vartus su kūno skeneriu. Tarnybinis ginklas buvo paliktas spintelėje, todėl metalo detektorius sureagavo tik į raktus ir monetas kelnių kišenėse.

Ekране ant sienos virš jos bėgo informacinė eilutė: *Prisidedame prie patalpų saugumo palaikymo*. Šalia kabojo vaizdo kamera ir lentelė su užrašu: *Ši zona stebima vaizdo kamera*. Po neseniai gauto įspėjimo apie planuojamą teroro aktą pastato fojė priminė oro uosto keleivių patikros salę.

Nors Sabina visi pažinojo, ji išsitraukė pažymėjimą. Juk negalėjo jauniems akademijos studentams aiškinti taisykles ir tuo pat metu jas laužyti. Paskaitos turėtų prasidėti pusę devintos. O prieš tai Sabinai reikėjo trumpam užbėgti į kabinetą pasiimti dokumentų. Po užsiėmimų jai likdavo mažai laiko ilgai atidėliojamiems popierizmo darbams. Nors be naujos bylos tyrimo kol kas buvo ramu, stresas ir sumaištis ne už kalnų — dėl to ji nepuoselėjo jokių vilčių.

Laukdama lifto, Sabina išgirdo iš fojė sklindančius garsius balsus. Žvilgtelėjo į patikros vartus. Prie posto stovėjo keli ginkluoti pareigūnai iš apsaugos tarnybos ir garsiai kalbėjosi. Pasigirdo tylus juokas. Netrukus suprato, kodėl kilo šurmulyš.

Kažkoks nevykęs pokštas!

Pro patikros postą žingsniavo moteris juodu vienuolės apsiaustu. Ji vilkėjo žemę šluojantį abitą plačiomis rankovėmis ir balta apykakle, avėjo plokščiapadžius batus, galvą dengė juodas, pečius siekiantis veliumas. Veidą temdė nuo šviestuvo krintantis

šešėlis. Liekna, aukšta moteris, lydima dviejų BKA pareigūnų, skubėjo link liftų, kur stovėjo Sabina. Ant neiškilios krūtinės tabalavo grandinė su sunkiu sidabrinu kryžiumi. Prie diržo buvo prisegtas rožinis.

Nors pasigirdo atsidarančių lifto durų skambutis, Sabina stovėjo vietoje ir stebėjo viešnią. Tokie svečiai užsukdavo ne kasdien. Pagaliau Sabinai pavyko žvilgtelėti po vienuolės galvos apdangalu, šiek tiek slepiančiu veidą. Atrodė kaip pagyvenusi moteris, maždaug šešiasdešimt penkerių ar net dar vyresnė. Nors veidas buvo griežtas ir išvagotas raukšlių, žvilgsnis — malonus ir švelnus.

Lifto durys užsivėrė ir kabina pakilo be Sabinos.

— Kur čia pasitarimų kambarys? — paklausė vienuolė palydovų.

Balse pasigirdo lengvas austriškas akcentas. Ji pakartojo klausimą, tačiau abu vyrai tylėjo. Apsaugos tarnybos pareigūnai nebuvo itin kalbūs, be to, įprastai jie užsiimdavo svarbesniais reikalais nei vienuolės lydėjimas į susitikimą.

— Su kuo norėtumėte susitikti? — norėdama padėti, paklausė Sabina.

BKA pastatas buvo toks milžiniškas, kad net su Dievo pagalba galėjai klaidžioti ištisas dienas.

— Su... — vienuolė nuleido akis ir pažvelgė į pageltusią, smarkiai apsitrynusią vizitinę kortelę. — Su kriminalinės policijos komisaru Martenu Sneideriu.

Nuo moters sklido švelnus pipirmėčių aliejaus kvapas.

— Martenu S. Sneideriu, — patikslino Sabina. — Beje, jis dabar kriminalinės policijos vyriausiasis komisaras, bet nekreipkite į pareigas dėmesio. Sneideriui tai nerūpi. Visgi bendraudama nepamirškite paminėti raidės S.

Abu vyrai susižvalgė, tačiau net nešyptelėjo.

— Ar jam tai svarbu? — paklausė moteris.

— Taip, — atsiduso Sabina.

Netrukus vienuolė pati apie tai sužinos, ir Sabina jai nė kiek nepavydėjo. Ji žinojo, kad Sneideris užkietėjęs ateistas ir patirties su vienuolėmis bei kunigais turi ne daugiau nei popiežius su „misionieriaus“ poza.

Tą akimirką atsidarė laiptinės durys ir pro jas išėjo vyras, vilkintis tamsų dizainerio kostiumą. Plačiais žingsniais nuskubėjo išėjimo link. *Sneideris!*

Sabina bedė pirštu į vyrą.

— Beje, štai ir jis.

Sabina pastebėjo susidomėjusį vienuolės žvilgsnį. Pilkos moters akys keistai sužibėjo.

— Panašu, kad jis prastos nuotaikos, — nustebo vienuolė.

— Geresnės nebūna.

Sabina nevalingai susiraukė. Erzino vien mintis apie puikios nuotaikos Sneiderį. Kaip tik tuo metu jisėjo pro jas.

— Nuo kada lipate laiptais? — paklausė Sabina.

Sneideris trumpam sustojo.

— Tikiuosi, neketinate manęs įtraukti į pokalbį, Nemece. Nesu nusiteikęs tuštiems plepalams.

Ar kada nors buvo kitaip?

Sabina mostelėjo ranka į vienuolę.

— Ši ponija norėtų su jumis pasikalbėti.

Sneiderio žvilgsnis trumpam nuklydo juodais vienuolės drabužiais. *Nemece, skambinkite į zoologijos sodą, radome pasiklydusį pingviną,* — tarsi sakė jo žvilgsnis. Tada nusišypsojo tik jam būdinga negyvėlio šypsenėle.

— Per vėlu, nuo šios akimirkos nebedirbu.

Sabina nustebusi kilstelėjo antakius.

— Nejaugi susiruošėte atostogų? Tikriausiai turite sukaupęs daugiau nei penkiasdešimt savaitių...

— Nemece! Daugiau niekada nejuokaukite mano akivaizdoje, — pertraukė Sneideris ir dar kartą žvilgtelėjo į vienuolę. — Kreipkitės į ką nors kitą. Aš palieku tarnybą.

Daugiau netaręs nei žodžio, jis žengė pro sukamąsias duris ir išėjo iš pastato.

Sabina žiūrėjo pravira burna į tolstantį vyrą. *Palieka tarnybą? Sneideris?* Po visko, ką jie kartu patyrė praeitais metais ir po to, kai po nušalinimo nuo pareigų Sneideris grįžo į senąjį darbą?

Vienuolės ištarti žodžiai sugražino Sabina į realybę.

— Oi... ką? — paklausė Sabina.

— Sakiau, kad netrukus jis sugrįš.

Sabina apgailestaudama pažvelgė į vienuolę.

— Esu visiškai tikra, kad klystate.

— Nemanau, — nusišypsojo vienuolė. — Patikėkite manimi.